

**ความพึงพอใจและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์
ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต**

**Satisfaction and Needs Assessment of High-School Students in Communication Arts
Potentiality Improvement Activities**

มติกร บุญคง. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

Mattikorn Bunkong. College of Communication Arts, Rangsit University.

Email: Mattikorn@gmail.com

Received: 26 September 2023 ; Revised: 3 October 2023 ; Accepted: 20 November 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีการกำหนดตัวอย่างแบบเจาะจง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 300 คน ใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กำลังศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นส่วนใหญ่ โดยรู้จักกิจกรรมนี้จากการแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อน สำหรับเหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ เพื่อเปิดมุมมองและสร้างประสบการณ์การทำงานด้านนิเทศศาสตร์/สื่อสารมวลชน และส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะพื้นฐาน คือ การเล่าเรื่องและการสร้างสรรค์คอนเทนต์สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานในกิจกรรมครั้งนี้

2. ความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านผลผลิตมากที่สุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดทักษะในงานด้านนิเทศศาสตร์ เช่น การเล่าเรื่อง การสร้างสรรค์สื่อ การถ่ายทำและตัดต่อ การใช้งานแอปพลิเคชัน การนำเสนอผลงาน ฯลฯ รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ พบว่า วิทยาการมีความรู้และประสบการณ์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ และด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจงานด้านนิเทศศาสตร์

3. ความต้องการที่มีต่อกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้กิจกรรมนี้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านนิเทศศาสตร์/สื่อสารมวลชน ต้องการประเด็นในการอบรม คือ การสร้างสรรค์สื่อหรือผลงานด้านนิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน โดยต้องการให้เน้นการฝึกปฏิบัติในทุกขั้นตอน (ลงมือปฏิบัติจริง) และให้มีระยะเวลาในการอบรม 1 วัน และเป็นวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) ในช่วงภาคการศึกษาที่ 2 (มีนาคม-พฤษภาคม) และต้องการให้มีประกาศนียบัตรเพื่อรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, ความต้องการ, พัฒนาศักยภาพ, นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

Abstract

This quantitative research aimed to assess the satisfaction levels and needs of high school students regarding potential improvement activities in communication arts offered by the College of Communication Arts, Rangsit University. Purposive samples were 300 high-school students who completing online questionnaire. The study employed descriptive analysis. Key findings:

1.The majority of participants were female students in grade 11 from the Bangkok Metropolitan Region. Their attendance at this activity was influenced by recommendations from seniors and friends. The primary reasons for attending were to broaden their perspectives and gain experience in communication arts / mass communication fields. Participants also had some prior knowledge of storytelling and creation before attending.

2.Overall satisfaction with the activity was exceptionally high. Participants reported the highest level of satisfaction with the program's outcomes. They expressed that they gained valuable communication skills, including storytelling, media creation, filming and editing, application utilization, presentation techniques, and more. The second-highest satisfaction rating was for the program's process, as the speakers were knowledgeable and effectively conveyed their experiences in an engaging and beneficial manner. Furthermore, the activity successfully enhanced participants' knowledge and background in communication arts related work as an input.

3.In the fields of communication arts. They specifically requested more opportunities for hands-on media creation aligned with these fields. Additionally, there was a preference for one-day workshops held on weekends during the second semester (March to May). Participants also expressed a desire to receive a certificate of completion for these workshops.

Keyword : Satisfaction, Needs, Potential Development, High School Students

บทนำ

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างยั่งยืน ได้กล่าวถึง แนวคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเน้นการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ได้แก่ ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 4Cs ได้แก่ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และการสร้างสรรค์ (Creativity) ดังนั้นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการนำแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มาเป็นกรอบพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับพันธกิจสำคัญ คือ 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนากำลังคนในระดับสูงให้ทั้งสังคมและประเทศชาติ 2) การวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์ให้สังคมเจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม โดยใช้วิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐาน และ 4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์แห่งชาติไทย นั่นเอง

วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่เปิดสอนหลักสูตรในระดับปริญญาตรี จำนวน 11 หลักสูตร ได้แก่ 1.สาขาวิทยุและโทรทัศน์มัลติแพลตฟอร์ม 2.สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร 3.สาขาวิชาการโฆษณาและสื่อสร้างแบรนด์ 4.สาขาการภาพยนตร์ดิจิทัล 5.สาขาสื่อสารการแสดง 6.สาขามัลติมีเดีย 7.สาขาการสื่อสารการตลาดดิจิทัลและแบรนด์ดิ้ง

8.สาขานิเทศศาสตร์การกีฬา 9.สาขาการเขียนบทและการกำกับภาพยนตร์และโทรทัศน์ 10.สาขาการสร้างสรรค์คอนเทนต์ดิจิทัล 11.สาขานิเทศศาสตร์(นานาชาติ) International วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งสร้างทักษะและประสบการณ์ผ่านการลงมือปฏิบัติ เน้นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และเน้นการใช้โครงงานเป็นฐานของการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเน้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาและพัฒนาความรู้ด้วยตัวเอง เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาที่เชื่อมโยงและตอบสนองความต้องการของสังคมปัจจุบัน ตามแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Tony Wagner : 2010) ที่ว่า ผู้เรียนจะต้องมีทักษะที่สำคัญ คือ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะความเป็นผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะด้านอาชีพและทักษะการเรียนรู้

วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต เปิดดำเนินการเรียนการสอนในหลักสูตรทางด้านนิเทศศาสตร์มากกว่า 30 ปี และถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอันดับต้น ๆ ที่เป็นที่รู้จักและได้รับความสนใจจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อเข้าศึกษาต่อในด้านนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทางวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ได้ให้ความสำคัญกับการทำการสื่อสารเพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ให้ความสำคัญกับการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่ครอบคลุมถึงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษา ครูแนะแนว ผู้ปกครอง และผู้ที่สนใจ โดยมุ่งสื่อสารเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเชื่อมั่นและภาพลักษณ์ที่ดีต่อสถาบันด้วยวิธีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่เน้นการสร้างคอนเทนต์ผ่านช่องทางหรือสื่อหลากหลายไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ การบริการวิชาการแก่สังคมและชุมชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารผ่านกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ (ธีรภรณ์ กลิ่นสุคนธ์, สัมภาษณ์, กุมภาพันธ์ 2566) อย่างเช่น “กิจกรรมนิเทศศาสตร์รุ่นเยาว์ : สอนเกรียนเขียนคอนเทนต์” ซึ่งเป็นกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กิจกรรมนิเทศศาสตร์รุ่นเยาว์ : สอนเกรียนเขียนคอนเทนต์” เป็นกิจกรรมที่ได้รับความสนใจและการเข้าร่วมจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์งานด้านนิเทศศาสตร์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สร้างโอกาสให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เข้าใจและมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้านนิเทศศาสตร์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มีกลุ่มเป้าหมายของกิจกรรม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับปีการศึกษา 2565 ที่ผ่าน ได้มีการจัดกิจกรรมนี้ขึ้นในช่วงวันที่ 25 – 26 กุมภาพันธ์ 2566 โดยมีนักเรียนจากทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 300 คน

ภาพแสดงการจัดกิจกรรมนิเทศศาสตร์รุ่นเยาว์ X สอนเกรียนเขียนคอนเทนต์ วันที่ 25 – 26 กุมภาพันธ์ 2566 ณ วิทยาลัยนิเทศศาสตร์

สำหรับรูปแบบกิจกรรมที่จัด คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างสรรค์เนื้อหาและการผลิตสื่อ เน้นการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต ซึ่งหัวใจสำคัญของการผลิตหรือการสร้างสรรค์ผลงานด้านนิเทศศาสตร์ คือ เนื้อหาสาระและวิธีการถ่ายทอดสารผ่านสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมาย เป็นสิ่งที่ผู้เรียนด้านนิเทศศาสตร์ควรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนมีทักษะและประสบการณ์การนำเสนอผ่านการเล่าเรื่องได้เป็นอย่างดี สำหรับการจัดกิจกรรมครั้งนี้ วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ได้จัดให้มีการเรียนรู้หลักการพื้นฐานด้านกลยุทธ์การสื่อสาร การฝึกปฏิบัติทักษะการคิดสร้างสรรค์งานด้านการสื่อสารให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคมปัจจุบัน การนำเสนอแนวคิดและรับคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการผลิตผลงานสื่อสร้างสรรค์ และการขึ้นเวทีนำเสนอผลงานร่วมกับทีม ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นตามแนวทางเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งองค์กร World Economic Forum (WEF) (2020) ที่ได้สรุปทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ออกมาเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่ใช้ใน“การปฏิสัมพันธ์กับบริบทที่แตกต่างกัน” ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ การใช้ภาษา การคำนวณ (การใช้เทคโนโลยี การใช้วิทยาศาสตร์กับสิ่งรอบตัว การเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และวัฒนธรรม และการจัดการด้านการเงิน (รวมถึงวิธีการเป็นผู้ประกอบการ) 2) กลุ่มทักษะที่นำมาใช้ในการจัดการกับปัญหา ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาให้ถูกจุด การสร้างวิธีการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น และการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ 3) กลุ่มทักษะที่ใช้ในการจัดการตัวเอง กับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ได้แก่ ความอยากรู้อยากเห็น การริเริ่มสร้างสรรค์ ความพยายามในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมและสภาพแวดล้อม ความเป็นผู้นำ และความตระหนักถึงสังคมและวัฒนธรรม

จากเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนิเทศศาสตร์รุ่นเยาว์ : สอนเกรียนเขียนคอนเทนต์ที่ต้องการทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศศาสตร์ เกิดทักษะในการสร้างสรรค์งานด้านนิเทศศาสตร์ เช่น การคิดเชิงสร้างสรรค์ การเล่าเรื่อง การสร้างสรรค์เนื้อหาและสื่อ การถ่ายทำและตัดต่อ การใช้งานแอปพลิเคชัน และการนำเสนอผลงาน นั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบโครงการจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นของการทำวิจัยเพื่อศึกษาความพึงพอใจและความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตในครั้งนี้เพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและวางแผนโครงการที่เน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลายในอนาคตเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเพื่อเป็นการพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับแนวทางการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
2. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1.แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Hornby (2000) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่ดีเมื่อประสบความสำเร็จ หรือได้รับสิ่งที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นเป็นความรู้สึกที่พอใจ ส่วนณิรช นรินทร์ (2557) ได้กล่าวโดยสรุปว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจ สนใจ มีเจตคติที่ดี และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงาน โดยมีองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ของหน่วยงาน และผู้ปฏิบัติงานนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของเขา เมื่อบุคคลมีความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงาน จะมีผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก็จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ จะส่งผลให้การบริหารงานของหน่วยงาน หรือองค์การได้ผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การ เช่นเดียวกับโสพิณ บัณญาจนโต (2550) กล่าวโดยสรุปว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติหรือความรู้สึกที่ดีที่ผู้รับบริการแสดงออกถึงความพอใจในทิศทางที่เป็นบวก เมื่อได้รับผลประโยชน์ในด้านจิตใจและวัตถุและจะแสดงออกในทิศทางลบเมื่อเกิดความไม่พอใจ ซึ่งเกิดจากสิ่งเร้าที่เป็นตัวกระตุ้นภายใน ความพึงพอใจในด้านบริการ คือ ความรู้สึกของอารมณ์ที่เป็นสุขซึ่งได้ รับจากการบริการทั้งด้านการจัดการที่ดี ความสะดวก การบริการที่เสมอภาค ถูกต้อง รวดเร็วและสมหมาย เปียกนอม (2551) กล่าวถึงความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการจะเกิดความรู้สึกที่เป็นสุขและความพึงพอใจเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะ ปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ

สำหรับการวัดความพึงพอใจ Parasuraman, Zeithaml & Berry (1988) กล่าวถึง การวัดคุณภาพบริการ (SERVQUAL) ในกระบวนการของการให้บริการ คือ ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการที่ได้รับ ดังนั้น เพื่อให้ผู้ใช้รับรู้ถึงคุณภาพของการบริการสามารถพิจารณาตัวชี้วัดคุณภาพได้ดังนี้ 1) ความสามารถ (Competence) หมายถึง ความสามารถ ทักษะ และความรู้ของผู้ให้บริการ และสามารถชี้แจงเหล่านั้นในการดำเนินการด้านบริการ 2) ความน่าเชื่อถือ (Reliability) หมายถึง ความสม่ำเสมอในการบริการ ได้อย่างถูกต้องเป็นที่น่าเชื่อถือหรือเป็นที่ไว้วางใจของผู้รับบริการ 3) การตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง ความพร้อมที่จะให้บริการเพื่อเป็นการตอบสนองได้ตรงเวลาหรือภายในเวลาที่ต้องการ 4) ความเข้าถึงได้ (Accessibility) หมายถึง ผู้รับบริการสามารถที่จะติดต่อกับผู้ให้บริการได้สะดวก 5) ความเข้าใจผู้รับบริการ (Understanding) หมายถึง ผู้ให้บริการจะต้องมีความเข้าใจความต้องการของผู้รับบริการและพร้อมที่จะสนองตอบความต้องการดังกล่าว 6) การติดต่อสื่อสาร (Communication) หมายถึง ผู้รับบริการจะต้องเป็นผู้ฟังถึงปัญหาของผู้รับบริการและมีความสามารถที่จะแจ้งให้เกิดความเข้าใจได้ 7) ความไว้วางใจ (Credibility) หมายถึง ผู้ให้บริการควรให้บริการด้วยความซื่อสัตย์ ไม่ปิดบัง แต่ต้องโปร่งใสตรวจสอบได้ 8) ความปลอดภัย (Security) หมายถึง การให้บริการด้วยความปลอดภัยต่อผู้รับบริการ 9) ความสุภาพอ่อนโยน (Courtesy) หมายถึง มารยาทที่ดีงาม ความอ่อนน้อม การพูดจาที่ไพเราะ ความเป็นมิตร และความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีในขณะที่ให้บริการผู้รับและ 10) การจับต้องได้ (Tangibility) หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการ บุคลิกภาพและการแสดงออกของผู้ให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น

2.แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการ

ความต้องการ (Needs) ความต้องการของมนุษย์เกิดจากการขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งในตัวของบุคคล ซึ่งเป็นการขาดดุลยภาพทั้งทางร่างกายและสภาพแวดล้อมภายนอก ทุกคนมีความต้องการหลายระดับ ความต้องการของมนุษย์อาจจัดแบ่งได้โดยวิธีต่าง ๆ (กันตยา เพิ่มผล, 2551) แต่ที่นิยมกันมี 2 อย่าง คือ 1) ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Needs) หรือบางที่เรียกว่าความต้องการขั้นต้น (Primary Needs) ได้แก่ ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ การนอนหลับพักผ่อน อากาศสำหรับหายใจ และอุณหภูมิที่พอเหมาะ ความต้องการนี้เป็นความต้องการที่มาจากด้านร่างกายที่ต้องการอยู่รอดและดำรงเผ่าพันธุ์สืบต่อไป

นอกจากนี้แล้วความต้องการยังถูกกำหนดโดยค่านิยมทางสังคม เช่น การกินอาหารวันละ 2 มื้อ แต่กินเพียง 2 มื้อ ร่างกายก็อยู่ได้ ดังนั้น ความต้องการทางด้านร่างกายบางอย่างจะถูกวางเงื่อนไขโดยทางสังคม และ 2) ความต้องการทางด้านสังคมหรือด้านจิตวิทยา (Social or Psychological Needs) บางครั้ง เรียกว่า ความต้องการขั้นรองลงมา (Secondary Needs) เป็นความต้องการที่ค่อนข้างเป็นนามธรรมและไม่ชัดเจน เพราะเป็นความต้องการทางด้านจิตและวิญญาณ และเป็นความต้องการที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทางด้านจิตใจจนถึงวุฒิภาวะระดับหนึ่ง เช่น ต้องการการแข่งขัน ต้องการมีศักดิ์ศรี ต้องการรับผิดชอบ ต้องการยอมรับ ต้องการให้ ต้องการเป็นเจ้าของ เป็นต้น และพฤติกรรมที่แสดงออกมาจากความต้องการให้คนอื่นยอมรับนับถือ แต่คนหนึ่งอาจแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และแสดงความสำคัญกับตนเอง ขณะที่อีกคนหนึ่งแสดงความสุขภาพและยอมรับความสำคัญของคนอื่น

Samuelson (1917) (อ้างถึงในภุชญา คัคคีศรี, 2539) กล่าวว่า มนุษย์นั้นเพียรพยายามทุกวิถีทางในอันที่จะให้บรรลุความต้องการที่ละขั้น เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการขั้นนั้นก็จะลดความสำคัญลงจนหมดความสำคัญไป ไม่เป็นแรงกระตุ้นอีกต่อไป แต่จะเกิดความสนใจและความต้องการสิ่งใหม่อีกต่อไป แต่ความต้องการขั้นต้นๆ ที่ได้รับการตอบสนองไปเรียบร้อยแล้วนั้น อาจกลับมาเป็นความจำเป็นหรือความต้องการครั้งใหม่อีกได้ เมื่อการตอบสนองความต้องการครั้งแรกได้สูญเสียหรือขาดหายไป และความต้องการที่เคยมีความสำคัญจะลดความสำคัญลง เมื่อมีความต้องการใหม่ ๆ เข้ามาแทนที่ นอกจากนั้นแล้ว Gilmer (1966) กล่าวว่า “มนุษย์มีความต้องการหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น อาหาร อากาศ น้ำ ที่อยู่อาศัยรวมทั้งสิ่งอื่น ๆ ด้วย เช่น การยอมรับนับถือ สถานภาพ การเป็นเจ้าของ ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปความต้องการเหล่านี้ยากที่จะได้รับการตอบสนองจนอิ่มและพอใจ ทั้ง ๆ ที่ก็ได้รับอยู่แล้ว”ทุกวันนี้คนเราพยายามทำงานก็เพื่อจะสนองความต้องการของตนเองทำงานเพื่อเงินเพราะเงิน เป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยนสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ แต่ถ้ามองให้ลึกลงไปแล้วการทำงานไม่ใช่เพื่อเงินแต่อย่างใดเลยเสมอไป เศรษฐีมีเงินมหาศาลก็ยังทำงานทั้ง ๆ ที่ทำงานแล้วได้เงินเป็นค่าตอบแทนเพียงเล็กน้อย ๆ การทำงานเพื่อเงิน เป็นเพียงเหตุผลประการหนึ่งเท่านั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกมากที่คนต้องการได้จากการทำงาน ซึ่งบางครั้งเงินไม่สามารถซื้อความต้องการบางอย่างได้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

การฝึกอบรมการเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และเจตคติ เพื่อให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของการฝึกอบรม โดยการฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการทำงานเฉพาะอย่าง อาจจำแนก วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมได้ 4 ประการ เรียกว่า KUSA ดังนี้ (สมคิด บางโม, 2549) ได้แก่ 1) เพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ให้มีความรู้ หลักการทฤษฎี แนวคิดในเรื่องที่อบรมเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน 2) เพิ่มพูนความเข้าใจ (Understand) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากความรู้ กล่าวคือเมื่อรู้ในหลักการและทฤษฎีแล้วสามารถตีความ แปลความ ขยายความ และอธิบายให้คนอื่นทราบได้ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ได้ 3) เพิ่มพูนทักษะ (Skill) ทักษะ คือ ความชำนาญ หรือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ เช่น การใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ การขับขีจักรยาน เป็นต้น และ 4) การเปลี่ยนแปลงเจตคติ (Attitude) เจตคติหรือทัศนคติ คือ ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ การฝึกอบรมมุ่งให้เกิดหรือเพิ่มความรู้สึกที่ดี ๆ ต่อองค์กร ต่อบุคคล และต่องานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เป็นต้น องค์ประกอบของหลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ (ศิริวันธร ปัญญาพูนตระกูล : 2555) คือ 1) หมวดหัวข้อวิชา ได้แก่ หัวข้อวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นมา โดยเห็นว่ามีสาระสำคัญที่ผู้เข้ารับการอบรมต้องการหรือควรได้รับการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของแต่ละวิชา ได้แก่ จุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่มุ่งหวังว่าจะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อได้ผ่านการฝึกอบรมในหัวข้อวิชานั้น ๆ

แล้วโดยทั่วไปวัตถุประสงค์นี้จะเขียนในรูปของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพราะทำให้ง่ายต่อการจัดกิจกรรม และการประเมินผล 3) ประเด็นสำคัญ ได้แก่ เนื้อหาหรือหัวข้อย่อยที่สำคัญ ๆ ในแต่ละวิชา เพื่อให้ทราบในหัวข้อวิชานั้น น่าจะกล่าวถึงเรื่องอะไรบ้าง มีขอบข่ายครอบคลุมกว้างขวางเพียงใด 4) เทคนิคและวิธีการฝึกอบรม ได้แก่ เทคนิคหรือวิธีการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่จะมาใช้ในหัวข้อวิชานั้น ๆ เช่น การบรรยาย การอภิปรายกลุ่ม การระดมสมอง บทบาทสมมติ กรณีศึกษา หรือการสาธิต เป็นต้น 5) ระยะเวลาแต่ละวิชา ได้แก่ กำหนดระยะเวลาที่จะใช้ในแต่ละหัวข้อวิชานั้น ๆว่าจะใช้เวลานานเพียงใด 6) วิทยากรในแต่ละวิชา ได้แก่ ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ที่เชิญมาเป็นผู้ถ่ายทอด หรือ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในหัวข้อวิชานั้น ๆ โดยอาจจะระบุตำแหน่ง สถานที่ทำงานของวิทยากรไว้ด้วย และ 7) กำหนดการฝึกอบรม ได้แก่ ตารางเวลาที่บอกว่าจะมีการอบรมหัวข้อวิชาใดในวันเวลาใด ใช้เวลานานเท่าใด และโดยใคร ซึ่งคล้ายกับตารางสอนเพื่อให้ผู้เข้าอบรม วิทยากร และผู้จัดโครงการทราบ

4. แนวคิดเกี่ยวกับประเมินโครงการ

ไพศาล หวังพานิช (2551) กล่าวว่า การประเมินโครงการตามแนวคิดต่าง ๆ มีเป้าหมายสอดคล้องกัน มุ่งตรวจสอบคุณภาพของโครงการนั้น ๆ ว่าดีหรือไม่อย่างไร ได้ผลหรือไม่คุ้มค่าหรือไม่ บอกพร่องในเรื่องใด เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยน ลดขยาย ดำเนินการต่อ หรือยุติโครงการเหล่านั้น ตลอดจนทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดของโครงการ บทบาทของการประเมินโครงการ กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ คือ ช่วยให้การทราบข้อมูลหรือสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการทั้งในด้านการปฏิบัติและผลการปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ช่วยแก้ไขปรับปรุงการดำเนินการตามโครงการให้ชัดเจน ตรงเป้าหมายและลดปัญหาในการปฏิบัติซึ่งจะเป็นผลต่อการบริหารโครงการ ช่วยบ่งชี้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการต่าง ๆ หรือความคุ้มค่าของโครงการ ช่วยให้การทราบถึงผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินโครงการ และช่วยวางแผนโครงการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งภายใต้แผนงานเดียวกันหรือแผนงานอื่น ๆ นอกจากนี้ สมคิด พรหมชัย (2552) กล่าวว่า การประเมินโครงการช่วยให้กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและมาตรฐานการตลอดทั้งวิธีการประเมินได้รับการตรวจสอบวิเคราะห์อย่างละเอียดจากผู้บริหาร และผู้ประเมินว่าสามารถนำไปปฏิบัติได้โดยใช้ทรัพยากรที่กำหนดไว้อย่างคุ้มค่าเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในอวกาศนี้ทำให้ผู้บริหารทราบถึงอุปสรรคข้อดีข้อเสียความเป็นไปได้ และตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อหรือยุติโครงการ

การประเมินโครงการแบบจำลอง IPO ที่ Deniz (2002) เป็นที่ยอมรับในการนำมาประเมินผลการฝึกอบรม แบบจำลอง IPO ประกอบด้วย การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ประเมินกระบวนการ (Process) ประเมินผลผลิต (Output) กล่าวคือ 1) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจความเหมาะสมของแผนงานโครงการ โดยดูว่า ปัจจัยนำเข้า (บุคลากร วัสดุ งบประมาณ วิธีการ ศักยภาพ ฯ) จะมีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ ผลที่ได้จากการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ การวิเคราะห์รูปแบบวิธีการที่ใช้ในรูปของราคาและกำไร (Cost and Benefit) ที่จะได้รับ 2) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เมื่อเริ่มปฏิบัติงานตามแผนจำเป็นต้องมีการประเมินกระบวนการเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ส่งต่อให้ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการทุกลำดับขั้น ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงข้อบกพร่องของกระบวนการหรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้และเพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน รวมทั้งเป็นรายงานปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และ 3) การประเมินผลผลิต (Output Evaluation) มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ การประเมินผลผลิตจะพิจารณาว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดบรรลุเป้าหมายอย่างไร การประเมินผลโครงการโดยใช้ IPO Model เป็นการประเมินผลโครงการโดยยึดการบรรลุถึงเป้าหมายของโครงการภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นหลัก ดังนั้น การประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาจะใช้ IPO Model กับโครงการที่ส่งผลการดำรงชีวิตพื้นฐานของชุมชน

5. แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป.) ได้มีการให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และจำเป็นต่อตัวนักเรียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยที่มีการกำหนดหน้าที่ของผู้สอนไว้ว่า ไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ในการสอนหนังสือและเน้นเนื้อหาสาระ แต่ผู้สอนต้องสอนในเรื่องของการใช้ทักษะต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน และคอยให้ความร่วมมือและสนับสนุน ได้มีการมุ่งเน้นไปที่ทักษะที่สำคัญ เช่น พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชา หลักความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและงานอาชีพ ทักษะด้านการสื่อสาร สื่อและเทคโนโลยี เป็นต้น การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” ที่ต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะออกแบบการเรียนรู้ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ Problem-based Learning ของนักเรียน ซึ่งผู้สอนนอกจากเป็นผู้มอบความรู้ผ่านการสอนให้กับผู้เรียน แต่ผู้สอนยังต้องเป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากความรู้ในแต่ละสาขาวิชาแล้วผู้เรียนยังต้องมีทักษะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม นั่นคือ การคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักการแก้ไขปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีทักษะทางสังคม และเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี กล่าวคือ ความสามารถในการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลรวมทั้งการผลิตสื่อ หรือเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ ทั้ง 3 ทักษะนี้เรียกรวมกันเป็นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้กรอบแนวคิดของ enGauge 21st Century Skills ของ NCREL/Metiri Group (2003) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) ประกอบด้วยความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้พื้นฐานเชิงทักษะและข้อมูลความรู้พื้นฐานทางพฤติกรรมและจิตสำนึกต่อโลก 2) การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) ประกอบด้วยความสามารถในการปรับตัว การจัดการความซับซ้อน และความสามารถในการชี้นำตนเอง ความอยากรู้ ความคิดสร้างสรรค์และความกล้าเสี่ยง การคิดระดับสูงและการใช้เหตุผลที่ดี 3) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม ความร่วมมือ และทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม และความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมือง การสื่อสารและการโต้ตอบ และ 4) การเพิ่มผลผลิตในระดับสูง (High Productivity) ประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญ การวางแผนและการจัดการเพื่อมุ่งผลลัพธ์ การใช้เครื่องมือจริงอย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพและเหมาะสม ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสร้างทักษะใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมของยุค โดยให้ความสำคัญกับทักษะด้านสารสนเทศและการสื่อสาร รวมไปถึงทักษะในการดำรงชีวิต โดยที่ผู้เรียนและผู้สอนนั้นต่างต้องพัฒนาทักษะและกระบวนการของตนเองที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจึงจำเป็นต้องมีรูปแบบใหม่ ๆ ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังพัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การเรียนรู้แบบจริง และการเรียนรู้แบบการสอนให้น้อยเรียนรู้ให้มาก ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการพัฒนาพลเมืองให้เป็นผู้ที่มีทักษะ สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพในสังคมได้ (จูตินันท์ ดาวศรี และคณะ, 2564)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิตในระหว่างวันที่ 25 – 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 จำนวน 300 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Specific Sampling) คือ รวบรวมข้อมูลกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทุกคน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งทำการเก็บรวบรวมกับข้อมูลกับทุกคน โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 3 ความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านนิเทศศาสตร์ ของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามออนไลน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภายในหลังการจัดกิจกรรมเสร็จ โดยได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 256 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.33 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ การนับค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

จากผลวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 67.19 และเป็นเพศชาย จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 55.86 รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 32.42 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.72 ทั้งนี้ กำลังศึกษาในโรงเรียนที่อยู่ในกรุงเทพและปริมณฑล เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 65.63 รองลงมา คือ ภาคกลาง จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.47

ผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักกิจกรรมนี้จากการแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อน จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 73.83 รองลงมา คือ รู้จากเฟสบุ๊กของมหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 65.63 และรู้จากเฟสบุ๊กของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19 สำหรับเหตุผลที่เข้าร่วมกิจกรรม คือ เพื่อเปิดมุมมองและสร้างประสบการณ์การทำงานด้านนิเทศศาสตร์/สื่อสารมวลชน จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมา คือ เพื่อเรียนรู้และสร้างทักษะการทำงานด้านการสื่อสาร/ด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 79.69 และเพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการทำ Portfolio ของตนเอง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 73.44 นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะพื้นฐาน คือ การเล่าเรื่องและการสร้างสรรค์คอนเทนต์สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานในกิจกรรมครั้งนี้ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 71.10 รองลงมา คือ ทักษะด้านการถ่ายทำ จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 63.28 และทักษะด้านการแสดง จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 58.59 ตามลำดับ

ด้านความพึงพอใจที่มีต่อกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.70 และเมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านผลผลิตมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.73 รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ 4.69 และด้านปัจจัยนำเข้า ที่ค่าเฉลี่ย 4.68 ตามลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ด้านผลผลิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเกิดทักษะในงานด้านนิเทศศาสตร์ เช่น การเล่าเรื่อง การสร้างสรรค์สื่อ การถ่ายทำและตัดต่อ การใช้งานแอปพลิเคชัน การนำเสนอผลงาน ฯลฯ มากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.77 รองลงมา คือ เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียน นักศึกษาที่เลี้ยง อาจารย์ที่ดูแลโครงการ ที่ค่าเฉลี่ย 4.76 และนักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศศาสตร์ และทำให้วิทยาลัยนิเทศศาสตร์เป็นสถาบันการศึกษาที่มีภาพลักษณ์ด้านการแบ่งปันกับสังคมและการเป็นผู้นำด้านนิเทศศาสตร์ที่ค่าเฉลี่ยเท่ากัน 4.74 ตามลำดับ 2) ด้านกระบวนการ พบว่า มีความพึงพอใจวิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์มากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.78 รองลงมา คือ ผู้ดำเนินรายการมีบุคลิกภาพ ความสามารถ และสอดคล้องกับเนื้อหาของโครงการ ที่ค่าเฉลี่ย 4.78 และวิทยากรมีการถ่ายทอดที่สร้างที่ความเข้าใจได้ ที่ค่าเฉลี่ย 4.74 ตามลำดับ และ 3) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจงานด้านนิเทศศาสตร์มากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.76 รองลงมา คือ โครงการนี้สอดรับการสร้างโอกาสในการรับรู้ข้อมูลหลักสูตรนิเทศศาสตร์ที่ค่าเฉลี่ย 4.75 และมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้ได้ทราบล่วงหน้าผ่านสื่อสังคมออนไลน์และช่องทางอื่น ๆ 4.74 ตามลำดับ

ด้านความต้องการที่มีต่อการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้กิจกรรมนี้ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านนิเทศศาสตร์สื่อสารมวลชน จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 93.36 รองลงมา คือ ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมลักษณะนี้ต่อไปในอนาคต จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 91.41 และต้องการให้กิจกรรมมีรูปแบบการฝึกปฏิบัติการเป็นหลัก จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 77.34 สำหรับความต้องการประเด็นในการอบรม คือ การสร้างสรรค์สื่อหรือผลงานด้านนิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชนมากที่สุด จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 89.06 รองลงมา คือ การเขียนบทและการกำกับ และการเล่าเรื่อง และการสร้างสรรค์คอนเทนต์ เท่ากัน จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 77.34 และ การถ่ายทำตัดต่อ จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 72.27 ตามลำดับ โดยรูปแบบของการอบรมที่ต้องการ คือ เน้นการฝึกปฏิบัติในทุกขั้นตอน (ลงมือปฏิบัติจริง) จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 95.70 รองลงมา คือ เน้นการเรียนรู้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 82.03 และต้องการให้มีอาจารย์และนักศึกษาที่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำในขณะฝึกปฏิบัติ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 77.34 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีระยะเวลาในการอบรม 1 วัน มากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 55.86 รองลงมา คือ อบรม 2 วัน 1 คืน (ค้างที่มหาวิทยาลัย) จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 52.34 และอบรม 3 วัน 2 คืน (ค้างที่มหาวิทยาลัย) จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 28.52 สำหรับวันอบรมมีความพึงพอใจวันหยุด (เสาร์-อาทิตย์) มากที่สุด จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 82.81 รองลงมา คือ วันธรรมดา (จันทร์-ศุกร์) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 15.63 และไม่ใช่ช่วงสอบ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56 และช่วงเวลาที่ต้องการอบรมมากที่สุด คือ ช่วงภาคการศึกษาที่ 2 (มีนาคม-พฤษภาคม) จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 48.83 รองลงมา คือ ช่วงปิดเทอม 1 (ตุลาคม-พฤศจิกายน) และช่วงเปิดภาคเรียนปกติ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 38.67 โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีประกาศนียบัตรเพื่อรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 91.40 รองลงมา คือ มีสื่อกลางในการรวบรวมผลงานของผู้เข้าอบรม และมีอาหารมื้อหลักและอาหารว่างในการรองรับ เท่ากัน จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 65.63

อภิปรายผล

ความพึงพอใจด้านปัจจัยนำเข้า ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจงานด้านนิเทศศาสตร์มากที่สุด และกิจกรรมนี้สอดรับการสร้างโอกาสในการรับรู้ข้อมูลหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจเป้าหมายของการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ เพราะผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและได้เข้าถึงข้อมูลที่วิทยาลัยนิเทศศาสตร์มีความตั้งใจเผยแพร่ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจและทักษะในงานด้านนิเทศศาสตร์ หรือรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิเทศศาสตร์รุ่นเยาว์ : สอนเกรียนเขียนคอนเทนต์ กล่าวคือ

เพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์งานด้านนิเทศศาสตร์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สร้างโอกาสให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เข้าใจและมีข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อด้านนิเทศศาสตร์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ และส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ และสอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด บางโม (2549) ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมนั้น จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับ 1) การเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ให้มีความรู้ หลักการทฤษฎี แนวคิดในเรื่องที่อบรมเพื่อนำไปใช้ในการทำงาน 2) เพิ่มพูนความเข้าใจ (Understand) เป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจากความรู้ กล่าวคือ เมื่อรู้ในหลักการและทฤษฎีแล้วสามารถตีความ แปลความ ขยายความ และอธิบายให้คนอื่นทราบได้ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ได้ และ 3) เพิ่มพูนทักษะ (Skill) ทักษะ คือ ความชำนาญ หรือความคล่องแคล่วในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งได้โดยอัตโนมัติ

ความพึงพอใจด้านกระบวนการ ผลการวิจัยพบว่า มีความพึงพอใจวิทยากรมีความรู้และประสบการณ์ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์มากที่สุด และวิทยากรมีการถ่ายทอดที่สร้างที่ความเข้าใจได้ ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า วิทยากรที่มาให้ความรู้ ประสบการณ์ หรือสร้างทักษะในการอบรมครั้งนี้ เป็นคณาจารย์เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ และรุ่นพี่แต่ละหลักสูตรที่ล้วนแล้วแต่มีความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในศาสตร์ด้านงานนิเทศศาสตร์จึงทำให้ง่ายต่อการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้สอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรการฝึกอบรม (ศิรินันต์ ปัญญาพุนตระกูล, 2555) กล่าวคือ วิทยากรในการอบรมแต่ละวิชา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ ที่เชิญมาเป็นผู้ถ่ายทอดหรือช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในหัวข้อวิชานั้น ๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดารัตน์ กลิ่นสุคนธ์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินประสิทธิผลโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “สร้างนักคิดจิตอาสา” วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปีการศึกษา 2561” ผลการวิจัยด้านวิทยากรฝึกอบรมพบว่า ทีมวิทยากรมีการกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้เข้าร่วมและมีความเป็นกันเองและทีมวิทยากรมีความรอบรู้และมีความสามารถในการถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตร์ศึกษา (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านสาธารณสุขสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสังกัดภายใต้สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดราชบุรี” พบว่า ความพึงพอใจด้านวิทยากร ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ประเด็นเทคนิคและวิธีการที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม การจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหา และเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น

ความพึงพอใจด้านผลผลิต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการเกิดทักษะในงานด้านนิเทศศาสตร์ เช่น การเล่าเรื่อง การสร้างสคริปต์สื่อ การถ่ายทำและตัดต่อ การใช้งานแอปพลิเคชัน การนำเสนอผลงาน ฯลฯ มากที่สุด และนักเรียนเกิดการเรียนรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับงานนิเทศศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นในงานการสร้างสคริปต์ผลงานด้านนิเทศศาสตร์ ซึ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งของทักษะที่ต้องมีในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม.ป.ป.) ได้มีการให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญ และจำเป็นต่อตัวนักเรียนอย่างแท้จริง โดยมุ่งหวังให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และต้องก้าวข้ามสาระวิชาไปสู่การเรียนรู้เพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยมีการกำหนดหน้าที่ของผู้สอนไว้ว่า ผู้สอนไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ในการสอนหนังสือและเน้นเนื้อหาสาระ แต่ผู้สอนต้องสอนในเรื่องของการใช้ทักษะต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน และคอยให้ความร่วมมือและสนับสนุน ได้มีการมุ่งเน้นไปที่ทักษะที่สำคัญ เช่น พื้นฐานการเรียนรู้สาระวิชา หลักความรู้เชิงบูรณาการสำหรับศตวรรษที่ 21 ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและงานอาชีพ ทักษะด้านการสื่อสาร สื่อและเทคโนโลยี เป็นต้น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรกฎ จำเนียร (2565)

ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตสื่อจากห้องเรียน สู่ชุมชนของ นักศึกษานิเทศศาสตร์ กรณีศึกษา สื่อโฆษณาสินค้าชุมชน ตำบลกะหรอ อำเภอหนองปีทา จังหวัดนครศรีธรรมราช” ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาได้เรียนรู้จากการผลิตสื่อและการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตสื่อแก่ ชุมชน ทั้งด้านการถ่ายรูป การถ่ายวิดีโอ การตัดต่อ และรวมไปถึงการเขียนต่าง ๆ ทุกอย่างเหล่านี้สามารถ นำไปใช้ลงพื้นที่ได้อย่างมากมาย เพื่อจะทำให้งานที่ได้มีประสิทธิผลมากขึ้น ยังช่วยสร้างความสามัคคีใน การทำงานเป็นทีม การวางแผนการทำงาน

ความต้องการที่มีต่อกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า ต้องการให้กิจกรรมมีรูปแบบการฝึกปฏิบัติการเป็นหลัก เน้นการฝึกปฏิบัติในทุกขั้นตอน (ลงมือปฏิบัติจริง) ในประเด็นการสร้างสรรคสื่อหรือผลงานด้านนิเทศศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า ความต้องการในรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัตินั้นจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สร้างทักษะและประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาศักยภาพในการ สร้างสรรค์เนื้อหา สื่อ หรือผลงานทางด้านนิเทศศาสตร์ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติวิชิต์ สุดพุ่ม (2562) ที่ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการวิชาการประเภทการฝึกอบรมสัมมนาของสำนัก คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรที่จัดอบรมที่ต้องการเลือกใช้บริการมากที่สุด คือ หลักสูตรอบรมประเภทบรรยายพร้อมการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับการ ทำงานในปัจจุบันและต้องการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมต้องการให้มีการจัดอบรมในวันเสาร์-อาทิตย์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นความต้องการ เบื้องต้นของผู้เข้ารับการอบรมที่จะได้รับความสะดวกสบายและตอบสนองการจัดการตารางชีวิตของตนเองได้ ประกอบ กับประเด็นที่ต้องการอบรมนั้นผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปใช้ต่อยอดได้ทั้งชีวิตประจำวันและการศึกษาต่อ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดความต้องการของกันตยา เติมผล (2551) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ประการหนึ่ง คือ ความต้องการด้านสรีระ (Physiological Needs) หรือความต้องการขั้นต้น (Primary Needs) ได้แก่ ความต้องการอาหาร ความต้องการทางเพศ การนอนหลับพักผ่อน อากาศสำหรับหายใจ และอุณหภูมิที่พอเหมาะ ความต้องการนี้เป็นความต้องการที่มาจากด้านร่างกายที่ต้องการอยู่รอดและดำรงเผ่าพันธุ์สืบต่อไป และนอกจากนี้แล้วความต้องการยังถูกกำหนดโดยค่านิยมทางสังคม เช่น การกินอาหารวันละ 2 มื้อ แต่กินเพียง 2 มื้อ ร่างกายก็อยู่ได้ ดังนั้นความต้องการทางด้านร่างกายบางอย่างจะถูกวางเงื่อนไขโดยทางสังคม

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรู้จักกิจกรรมนี้จากการแนะนำของรุ่นพี่หรือเพื่อน รองลงมา คือ รู้จากเฟสบุ๊คของมหาวิทยาลัยรังสิต และรู้จากเฟสบุ๊คของวิทยาลัยนิเทศศาสตร์ ดังนั้นผู้จัดโครงการ ควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนิเทศศาสตร์ ผ่านสื่อบุคคลและสื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางหลัก

2.จากผลการวิจัยความพึงพอใจด้านผลผลิต พบว่า เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน กับผู้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าประเด็นอื่น ๆ ดังนั้น ผู้จัดโครงการควรที่จะเพิ่มกิจกรรมย่อยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์การทำงานระหว่างกัน เช่น กิจกรรมพัฒนาด้านทักษะความคิด ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการสร้างสรรคเนื้อหาหรือสื่อ เป็นต้น

3.จากผลการวิจัยด้านความต้องการประเด็นของการอบรม พบว่า นอกจากจะต้องการประเด็นการอบรม เกี่ยวกับการสร้างสรรคสื่อหรือผลงานด้านนิเทศศาสตร์หรือสื่อสารมวลชน การเขียนบทและการกำกับ การเล่าเรื่องและการสร้างสรรคคอนเทนต์เป็นสามอันดับแรกแล้ว ยังมีความต้องการด้านการถ่ายทำและ ตัดต่อ และด้านการแสดงด้วย ดังนั้นในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป อาจจะเพิ่มเติมเนื้อหาการอบรมใน ประเด็นดังกล่าว หรือหากมีความต้องการในประเด็นการอบรมแต่ละเรื่องเพิ่มขึ้น อาจจะมีการจัดการอบรม แยกเป็นประเด็นต่างหาก เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการแสดง การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการถ่าย ทำและตัดต่อ หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการเขียนบทและการกำกับ เป็นต้น

4.จากผลการวิจัยด้านความต้องการระยะเวลาการจัดอบรม พบว่า ต้องการให้มีการจัดอบรมเป็นระยะเวลา 1 วัน ในวันเสาร์หรืออาทิตย์ ช่วงปิดภาคการศึกษาที่ 2 (มีนาคม-พฤษภาคม) ดังนั้นจึงควรปรับรูปแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับการอบรม 1 วัน ทั้งนี้ ผู้จัดกิจกรรมอาจจะปรับเปลี่ยนรูปแบบให้มีการอบรมมากกว่า 1 รุ่นในแต่ละปี

ข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป

1.การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยในภาพรวมเกี่ยวกับประเด็นความพึงพอใจและความต้องการที่มีต่อกิจกรรมในด้านต่าง ๆ หลังเสร็จสิ้นโครงการ ซึ่งการวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งประเด็นการศึกษาด้านทักษะงานด้านนิเทศศาสตร์เป็นสำคัญเช่น ทักษะการเล่าเรื่อง ทักษะการสร้างสคริปต์ ทักษะการถ่ายทำและตัดต่อ ทักษะการใช้งานแอปพลิเคชัน และทักษะการนำเสนอ เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพราะการจัดกิจกรรมเป็นการจัดกิจกรรมประจำปีการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนางานกิจกรรมในปีต่อไป

2.การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการศึกษาประเด็นประสิทธิภาพของกิจกรรมกับนักเรียนและผู้จัดโครงการเพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดอ่อนหรือข้อบกพร่องของการจัดกิจกรรม โดยเป็นการศึกษากับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และนำข้อมูลไปใช้สำหรับการเตรียมการและพัฒนาจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หรือผู้ที่สนใจทำการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษณา คักดีศรี. (2539). *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิทยา.
- กรกฎ จำเริญ. (2565). การพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตสื่อจากห้องเรียนสู่ชุมชนของนักศึกษานิเทศศาสตร์ กรณีศึกษา สื่อโฆษณาสินค้าชุมชนตำบลกะหรอ อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิจัยศึกษาศาสตร์*, 16(4). 338-352.
- กันตยา เพิ่มผล. (2551). *การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน*. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ฐิตินันท์ ดาวศรี และคณะ. (2564). แนวทางการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(1). 59-74.
- ฐิติรัชต์ สุดพุ่ม. (2562). *ปัจจัยและพฤติกรรมที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการวิชาการประเภทการฝึกอบรมสัมมนาของสำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี : สำนักคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณิรุช นรินทร์. (2557). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้สอนกลุ่มโรงเรียนศรีเมือง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา].
- ธิดารณ กิ่งสนธิ์. (2562). *การประเมินประสิทธิภาพโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “สร้างนักคิดจิตอาสา” วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปีการศึกษา 2561*. ปทุมธานี : เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2562. 1052-106.
- _____. (2566, กุมภาพันธ์). *รองคณบดีฝ่ายบริหาร วิทยาลัยนิเทศศาสตร์. การสื่อสารประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมาย. สัมภาษณ์*.

- ไพศาล หวังพานิช. (2551). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมคิด บางโม. (2549). *เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิง จำกัด.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2552). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี : จตุพร ดีไซน์.
- สมหมาย เปียถนอม. (2551). *รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (ม.ป.ป.). *แนวทางในการจัดทำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12* (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกฤษฎามนตรี.
- _____. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐* (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- โสฬส ปันกาญจน์โต. (2550). *การศึกษาการดำเนินงานกิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนบ้านเหล่ากกหุ้งสว่าง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. [การศึกษานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ , มหาวิทยาลัยแม่โจ้].
- ศิริวันันตร์ ปัญญาพูนตระกูล. (2555). *หลักสูตรฝึกอบรม*. <https://www.gotoknow.org/posts/397821>.
- ศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตร์ศึกษา. (2561). *รายงานการประเมินโครงการการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้ในการทำงานด้านสาธารณสุขสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสังกัดภายใต้สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดราชบุรี*. ราชบุรี : ศูนย์ฝึกอบรมและแพทยศาสตร์ศึกษาศูนย์อนามัยที่ 5 จังหวัดราชบุรี.
- Von Haller Gilmer,B. (1966). *Industrial Psychology*. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc.
- Deniz, E. (2002). *Approaches to Evaluation Training : Theory & Practice*. Syracuse University : USA.
- Hornby, A. F. (2000). *Advance Learner's Dictionary*. (6th ed.). Oxford University : England: London.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., and Berry, L. L. (1988). SERVQUAL : A Multi-item Scale for Measuring Consumer Perception of Service Quality. *Journal of Retailing*. 64(1) : 12-40.
- The North Central Regional Education Laboratory & Metiry Group. (2003). *enGauge 21st Century Skills: Literacy in Digital Age*. <http://www.ncrel.org/engauge>.
- Tony,W. (2010). *The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need and what we can do about it*. <http://www.amazon.com/The-Global-Achievement-GapNeed/dp/0465002307>.
- World Economic Forum. (2020). *The Future of Jobs Report 2020*. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf.